

Бу Хунвей

аспірант кафедри комп'ютерних технологій,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка

ПОНЯТТЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Перехід до «компетентної освіти» вимагає докорінних змін у її змісті освітнього процесу і створенні системи контролю за якістю навчання. Тільки таким чином можна досягти якісних змін у формуванні компетентностей майбутніх педагогів музичного мистецтва.

Трактування терміну «компетентність» у сучасній парадигмі освіти, заснованій на компетентністному підході, використовують на позначення інтегрованих якостей фахівця. Як відзначає науковець М. Головань, «компетенція виступає новим типом цілепокладання» [2]. Професор І. Гевко зазначає, що компетентність – це «спеціальна здатність ефективного виконання конкретної діяльності в певній наочній царині, що виражається у вузькоспеціальній компетенції. Бути компетентним означає володіти набором компетенцій різного рівня: спостерігати, бути обізнаним у предметі, самостійно ставити питання, доводити власну позицію, справлятися з міжособистісними конфліктами» тощо [3]. Під поняттям «компетентність» дослідниця розуміє «володіння людиною відповідною компетенцією, що включає її особистісне ставлення до предмету діяльності» [6]. На думку С. Гончаренка, компетентність у навчанні майбутні фахівці набувають не лише під час вивчення окремих дисциплін, а й за допомогою неформальної освіти, практик, тощо [4].

На основі проведеного аналізу під поняттям «компетентність» розуміємо володіння майбутнім педагогом компетенцією, що проявляється у його ефективній професійній діяльності.

Спрямування розвитку вищої освіти на компетентнісний підхід у навчанні зумовлює зміну вимог до підготовки педагогів, їхнього становлення і розвитку фахової свідомості, набуття ключових компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності, зазначають В.Безпалько, Н.Бібік, В.Гордієнко, А.Козир, та ін. [1].

Саме професійна компетентність, у сучасному науковому трактуванні, використовується як своєрідна альтернатива традиційним знанням, умінням і навичкам. Сьогодні поняття «професійна компетентність» вийшло на загальнодидактичний і методологічний рівень, що дозволяє її трактувати як одне з важливих концептуальних положень оновлення змісту освіти, що передбачає орієнтацію освіти не лише на засвоєння здобувачами освіти певного набору знань, але і розвиток особистості, її пізнавальних і творчих здібностей.

Дослідники М. Головань, Р. Гуревич, М. Кадемія, Н. Сегієнко, В. Тернопільська, Г. Терещук та інші обґрунтовують у своїх працях поняття «професійна компетентність», визначаючи її зміст, виявляють педагогічні, психологічні та соціальні умови її становлення [8]. Науковці розглядають термін «професійна компетентність» як сукупність фахових якостей, ступінь сформованості практичного досвіду майбутнього педагога, його професійну самоосвіту і здатність до актуального виконання діяльності.

Нам імпонує думка вчених, які розглядаючи зміст і структуру професійної компетентності майбутнього педагога музичного мистецтва, зазначають, що така інтегральна здатність включає музично-спеціальні і педагогічні складові: знання, вміння, практичний досвід, мотивацію, особистісні якості [5; 7]. Зміст підготовки педагога В. Гусак розглядає як сукупність «теоретичних знань, практичних умінь, досвіду та особистісних якостей вчителя, діалектичний перебіг яких забезпечує ефективність та результативність педагогічної дії» [5].

Отже, вважаємо за доцільне в процесі підготовці педагогів музичного мистецтва запозичити інноваційний досвід вітчизняних науковців, закордонних систем освіти, зокрема

педагогічної, що сприятиме якості освітнього процесу, оскільки проблема формування компетентності майбутніх педагогів музичного мистецтва є актуальною проблемою сучасності.

Список використаних джерел:

1. Безпалько, О. В. (2006). Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи.
2. Головань, М. С., Байденко, В. І., Бібік, Н. М., Болотов, В. О., Серіков, В. В., Овчарук, О. В., ... & Уваров, О. Ю. (2013). Інформатичні компетентності чи інформатична компетентність. Теорія та методика навчання математики, фізики, інформатики, 52-62.
3. Гевко, І. В., & Торубара, О. М. (2019). Вплив інформаційних компетенцій на підготовку майбутнього фахівця. Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки. - 2019. - Вип. 1. - С. 28-33. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuchkpn_2019_1_8 .
4. Гончаренко С. У. (1997). Український педагогічний словник /Семен Гончаренко. К.: Либідь, 376 с.
5. Гусак В. А. (2009). Роль рухової пам'яті у професійно-виконавській діяльності музиканта-виконавця. Педагогічна освіта: теорія і практика: зб. наук.праць. Кам'янець-Подільський. Вип. 3. С. 342-353.
6. Гушлевська І. (2004). Поняття компетентності у вітчизняній та зарубіжній педагогіці // Шлях освіти. 2004. №3. С.22-24.
7. Мурована, Н. М. (2008). Педагогічне керівництво розвитком професійної компетентності вчителів музики у післядипломній освіті. К.: Вид-во Університету менеджменту освіти Академії педагогічних наук України.
8. Терещук Г. В. (2006). Компетентнісний підхід як фактор зближення освітніх систем. Матеріали регіонального науково-практичного семінару «Професійні компетенції та компетентності вчителя». Тернопіль. 2006. С. 5-10.

Гевко Т. І.

аспірант кафедри комп'ютерних технологій
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Hevko.t@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сьогодні тенденції застосування цифрових технологій в усіх галузях людської діяльності вимагає підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно вирішувати професійні завдання за допомогою сучасного програмного забезпечення. Орієнтація процесу формування професіоналізму майбутніх фахівців галузі цифрових технологій на особливості і потреби ринку праці має здійснюватися завдяки конкретизації змісту окремих фахових компетентностей, а особливо пов'язаних з програмуванням.

Під поняттям «професіоналізм» розуміємо властивість фахівця ефективно і надійно виконувати професійну діяльність у різноманітних умовах. Професіоналізм фахівця відображає ступінь оволодіння ним психологічної структури професійної діяльності, яка відповідає існуючим в суспільстві стандартам і вимогам. Формування професіоналізму передбачає поєднання фахових здібностей (професійна компетентність), мотивації і готовності самоудосконалюватися.

Питання професіоналізму розглядаються в дослідженнях як вітчизняних, так і закордонних вчених. Аналіз існуючих на сьогоднішній день визначень професіоналізму дозволяє зробити висновок, про те, що вони не повною мірою конкретизують зміст цього поняття в контексті підготовки майбутніх фахівців галузі цифрових технологій.

Сьогодні питанню професіоналізму і професійної компетентності сьогодні приділяється значна увага для розробки теорії формування фахівця-професіонала. Науковці